EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 9.2.2021.
COM(2021) 47 final

2021/0026 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, ka Eiropas Savienības vārdā iesniedz priekšlikumu iekļaut hlorpirifosu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem A pielikumā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Konvencija") stājās spēkā 2004. gada 17. maijā. To apstiprināja ar Padomes 2004. gada 14. oktobra Lēmumu 2006/507/EK[1] par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem, un attiecībā uz Eiropas Kopienu tā stājās spēkā 2005. gada 14. februārī. Šīs Konvencijas mērķis ir aizsargāt cilvēka veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP). Konvencija nodrošina uz piesardzības principu balstītu sistēmu, kā izbeigt ražot, lietot, importēt un eksportēt NOP, drošā veidā ar tiem rīkoties un tos iznīcināt, kā arī likvidēt vai samazināt dažu NOP netīšu izplūdi.

Saistības, kas noteiktas Konvencijā un 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos pievienotajā Protokolā par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Protokols"), kurš apstiprināts ar Padomes Lēmumu 259/2004/EK[2], Savienības tiesību aktos ir ieviestas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1021[3].

Konvencijas 8. panta 1. punkts nosaka, ka ikviena Konvencijas Puse var iesniegt sekretariātā priekšlikumu iekļaut kādu konkrētu ķīmisko vielu Konvencijas A, B un/vai C pielikumā, un šo priekšlikumu pēc tam izskata Noturīgo organisko piesārņotāju izvērtēšanas komiteja (NOP IK), ievērojot 8. panta 3. un 4. punktu. Priekšlikumā ietver informāciju, kas norādīta D pielikumā. Balstoties uz NOP IK ieteikumu, Pušu konference pieņem lēmumu par vielas iekļaušanu A pielikumā (izmantošanas un ražošanas pārtraukšana), B pielikumā (ierobežojumi) un/vai C pielikumā (neapzināta [netīša] ražošana). Pielikumu grozījumu pieņemšanas procedūru reglamentē Konvencijas 22. pants.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009[4] un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012[5] Eiropas Savienībā hlorpirifosu aizliegts izmantot, attiecīgi, par aktīvo vielu augu aizsardzības līdzekļos un biocīdos. Turklāt hlorpirifoss nav reģistrēts kādam citam lietojumam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006[6], un tāpēc to nav atļauts šādam citam lietojumam ražot

---

1 Padomes Lēmums 2006/507/EK (2004. gada 14. oktobris) par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.).

2 Padomes Lēmums 2004/259/EK (2004. gada 19. februāris), ar ko Kopienas vārdā noslēdz Protokolu 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos ar noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 81, 19.3.2004., 35. lpp.).

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 169, 25.6.2019., 45. lpp.).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

vai laist Savienības tirgū apjomos, kas gadā uz vienu ražotāju vai importētāju ir viena tonna vai vairāk.

Saskaņā ar pieejamo informāciju un datiem par hlorpirifosa raksturīgajām īpašībām, kas tika novērtēti saskaņā ar Konvencijas D pielikumā izklāstītajiem kritērijiem, var secināt, ka hlorpirifoss ir noturīgs, bioakumulatīvs un toksisks (*PBT*). Turklāt notiek arī hlorpirifosa pārnese vidē lielos attālumos (*LRT*), un šī viela ir konstatēta pat tik attālās teritorijās kā Arktika. Ņemot vērā informāciju par hlorpirifosa *PBT* un *LRT* īpašībām, tiek ierosināts atzīt, ka hlorpirifoss atbilst Konvencijas D pielikuma kritērijiem un tāpēc tas būtu jāuzskata par NOP. Detalizētākas ziņas par novērtējumu pieejamas zinātniskajā dokumentācijā, kas pievienota priekšlikumam par hlorpirifosa iekļaušanu Stokholmas konvencijas A pielikumā.

Tā kā hlorpirifosu izmantot par aktīvo vielu augu aizsardzības līdzekļos Savienībā aizliedza tikai nesen, nevar izslēgt, ka hlorpirifosu joprojām ražo eksportam. Turklāt šķiet, ka hlorpirifoss joprojām tiek ražots, lietots un emitēts citās valstīs. Sakarā ar šīs ķimikālijas iespējamo pārnesi vidē lielos attālumos pasākumi, ko veic valstu vai Savienības līmenī, nav pietiekami, lai nodrošinātu augstu vides un cilvēka veselības aizsardzības līmeni, un tāpēc ir vajadzīga plašāka starptautiska rīcība.

Gaidot nākamo NOP IK sanāksmi, kas notiks 2021. gada septembrī, ir lietderīgi, ka Komisija Savienības vārdā Stokholmas konvencijas sekretariātā iesniedz priekšlikumu iekļaut hlorpirifosu Konvencijas A pielikumā. Pirms Pušu konference pieņems lēmumu par tā iekļaušanu sarakstā, šo priekšlikumu izskatīs saskaņā ar Konvencijas kritērijiem un procedūrām.

- **Saskanība ar esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Priekšlikums saskan ar Regulu (ES) 2019/1021, ar ko Savienībā īsteno Stokholmas konvenciju, un papildina minēto regulu. Tas pilnībā atbilst mērķim aizsargāt cilvēka veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem.

- **Saskanība ar citām Savienības rīcībpolitikām**

Priekšlikums saskan ar Regulas (EK) Nr. 1107/2009 un Regulas (ES) Nr. 528/2012 vispārējo pieeju attiecībā uz *PBT* vielām, jo abās regulās ir noteikti kritēriji, kas principā neļauj laist tirgū un lietot *PBT* vielas. Kopējās vienošanās dokuments[7] precizē sakarību starp Stokholmas konvenciju, Regulu (ES) 2019/1021 un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 attiecībā uz ierobežojumiem un atļaujas saņemšanas prasībām, lai nodrošinātu saskaņotību to starpā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ierosinātā Padomes lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts, kas ir atbilstošais pamats aktam, ar kuru nosaka Eiropas Savienības nostāju saistībā ar starptautisku nolīgumu, šajā gadījumā Stokholmas konvenciju.

[7] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en.

Priekšlikuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts, ņemot vērā, ka pasākumiem, par kuriem ir notikusi vienošanās uz Stokholmas konvencijas pamata, galvenokārt ir vidisks mērķis (proti, atteikšanās no noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem).

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Noturīgie organiskie piesārņotāji rada globālas bažas, un Stokholmas konvenciju Savienībā īsteno ar Regulu (ES) 2019/1021. Tā kā Savienība ir Konvencijas Puse, ir lietderīgi, ka jaunu ķimikāliju izvirza Savienība.

- **Proporcionalitāte**

Noturīgie organiskie piesārņotāji rada globālas bažas, un Stokholmas konvencijas mērķis ir izbeigt šo ķimikāliju ražošanu un lietošanu. Tāpēc ir samērīgi ierosināt minētās ķimikālijas iekļaušanu Konvencijā, lai nodrošinātu, ka atbilstoši pasākumi tiek veikti pasaules līmenī.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikums tika apspriests ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām divdesmit otrajā Regulas (ES) 2019/1021 kompetento iestāžu sanāksmē, kā arī Eiropas Ķimikāliju aģentūras *PBT* ekspertu grupas sanāksmē, un tika izskatīti arī saņemtie komentāri.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums netika veikts. Ķimikālijas izvirzīšanai uz iekļaušanu Konvencijā nebūs nekādas ietekmes, jo nešķiet, ka tā tiktu izmantota ES. Ja NOP IK secinās, ka ķimikālija ir noturīgs organiskais piesārņotājs, NOP IK veiks iespējamo pārvaldības pasākumu ietekmes novērtējumu, ņemot vērā sociālekonomisko informāciju.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums neietekmē komercdarbību, jo ķimikāliju Savienībā neizmanto komerciāliem mērķiem, un tāpēc tas neparedz atbrīvojumu mikrouzņēmumiem un neietver īpašus noteikumus MVU. Priekšlikumam nav nekādas ietekmes uz ES nozaru konkurētspēju vai tirdzniecību, jo ķimikālija netiek tirgota starp Savienību un trešām valstīm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns, uzraudzīšana, izvērtēšana un ziņošana netiek uzskatīta par nepieciešamu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikums sniedz Komisijai pilnvaras Eiropas Savienības vārdā izvirzīt hlorpirifosu iekļaušanai Stokholmas konvencijā.

2021/0026 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, ka Eiropas Savienības vārdā iesniedz priekšlikumu iekļaut hlorpirifosu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem A pielikumā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu sasaistē ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropas Kopiena 2004. gada 14. oktobrī ar Padomes Lēmumu 2006/507/EK[8] apstiprināja Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Konvencija").

(2) Savienība kā Konvencijas Puse var iesniegt priekšlikumus grozīt Konvencijas pielikumus. Konvencijas A pielikumā uzskaitīti noturīgie organiskie piesārņotāji, kuru lietošana un ražošana jāizbeidz.

(3) Saskaņā ar pieejamo zinātnisko informāciju un pārskata ziņojumiem, kā arī pienācīgi ņemot vērā Konvencijas D pielikumā izklāstītos vērtēšanas kritērijus, hlorpirifoss uzrāda noturīga organiskā piesārņotāja pazīmes.

(4) Hlorpirifoss nav apstiprināts kā aktīva viela saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009[9], un tāpēc Savienībā to aizliegts laist tirgū un izmantot augu aizsardzības līdzekļos. Hlorpirifoss nav apstiprināts kā aktīva viela saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012[10], un tāpēc Savienībā to aizliegts laist tirgū un izmantot biocīdos. Turklāt hlorpirifoss nav reģistrēts kādam citam lietojumam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006[11], un tāpēc to nav atļauts šādam citam lietojumam ražot vai laist Savienības tirgū apjomos, kas gadā uz vienu ražotāju vai importētāju ir viena tonna vai vairāk.

---

8 Padomes Lēmums 2006/507/EK (2004. gada 14. oktobris) par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.).

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

10 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

(5) Lai gan hlorpirifosa lietošana un ražošana Savienībā ir tikusi pakāpeniski izbeigta, šķiet, ka to joprojām izmanto par pesticīdu un izkliedē vidē ārpus Savienības. Sakarā ar hlorpirifosa iespējamo pārnesi vidē lielos attālumos pasākumi, ko veic valstu vai Savienības līmenī, nav pietiekami, lai nodrošinātu augstu vides un cilvēka veselības aizsardzības līmeni, un tāpēc ir vajadzīga plašāka starptautiska rīcība.

(6) Tādēļ Savienībai Konvencijas sekretariātā būtu jāiesniedz priekšlikums iekļaut hlorpirifosu Konvencijas A pielikumā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienība iesniedz priekšlikumu par hlorpirifosa (*CAS* Nr. 2921-88-2, EK Nr. 220-864-4) iekļaušanu Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("Konvencija") A pielikumā.

Komisija šo priekšlikumu kopā ar visu informāciju, kas prasīta atbilstīgi Konvencijas D pielikumam, Savienības vārdā dara zināmu Konvencijas sekretariātam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs